

Wojna, która uchroniła Kościół w Hiszpanii

Decydują o losach narodów, krajów, kontynentów na całe lata. To przełomowe wydarzenia, do których z pewnością należy hiszpańska wojna domowa (1936-39). Jeśli wygrałyby ją tzw. siły republikańskie, składające się ze zwolenników republiki oraz komunistów, socjalistów i anarchistów, hiszpański Kościół zostałby unicestwiony, a Europa prawdopodobnie stałaby się w dużej części komunistyczna (Stalin wspierał siły republikańskie i czekał tylko na ich zwycięstwo, by rozszerzyć swe wpływy w świecie). Niestety, do dziś wpływowa światowa lewica mitologizuje walkę hiszpańskich republikanów i ukazuje gen. Francisco Franco jako najgorszego dyktatora, inkarnację zła, co nie jest zgodne z prawdą, bo – jak wyjaśnia ks. prał.

Vicente Cárcel Ortí, jeden najlepszych znawców historii hiszpańskiej wojny domowej – „kto w tamtych latach walczył o republikę, nie walczył o demokrację i wolność, ale o ustanowienie reżimu typu radzieckiego! Tak więc Franco miał rację, kiedy twierdził, że prowadzi wojnę z komunizmem. Gdyby nie wygrał, mielibyśmy Związek Sowiecki w Hiszpanii. (...) Franco uratował Kościół w Hiszpanii przed całkowitym zniszczeniem. Gdyby nie interweniował, prawdopodobnie Kościół zniknąłby całkowicie”.

1 kwietnia 2019 r. mija dokładnie 80 lat od zakończenia tego epokowego starcia, którym była hiszpańska wojna domowa. A koniec wojny oznaczał również ustanie prześladowań religijnych, które zaczęły się wraz z powstaniem tzw. II Republiki Hiszpańskiej, czyli w 1931 r. Prześladowanie początkowo polegało na podpalaniu kościołów i klasztorów, niszczeniu dziedzictwa historycznego i artystycznego – tak było w czasie tragicznych dni 10 i 11 maja 1931 r. w Madrycie, Barcelonie, Walencji, Maladze i wielu innych miastach. W październiku 1934 r. w Asturii podczas rewolucji wywołanej przez socjalistów i komunistów z ich rąk zginęli pierwsi męczennicy (niektórzy z nich zostali kanonizowani przez Jana Pawła II). Począwszy od lutego 1936 r., w wyniku zwycięstwa Frontu Ludowego w sfałszowanych wyborach, przeprowadzano otwarte ataki na księży, zakonników i miejsca kultu. Ich intensywność wzrastała do 18 lipca 1936 r., kiedy to w wyniku buntu armii zaczęła się wojna domowa, która trwała prawie 3 lata. W czasie tej wojny miały miejsce prześladowania religijne niespotykane w historii Kościoła w Hiszpanii i całej Europie Zachodniej, o czym świadczą szokujące liczby zamordowanych: 13 biskupów, 4184 kapłanów i seminarzystów, 2365 zakonników, 283 zakonnice i ok. 4 tys. ludzi świeckich zabitych za pomoc kapłanom i zakonnikom lub ukrywanie ich. Zostali zabici tylko ze względu na swoją wiarę w Jezusa Chrystusa i ideały, w kontekście antykatolickich działań władz republikańskich.

W. R.

[Niedziela Ogólnopolska 13/2019, str. 18-21](#)

✍ Rozmawia Włodzimierz Rędzioch

Włodzimierz Rędzioch: – Jak do tego doszło, że „katolicka” Hiszpania stała się miejscem walki z Kościołem i prześladowania wyznawców Chrystusa?

Ks. prał. Vicente Cárcel Ortí: – Był to powolny proces, który zaczął się w XIX wieku, kiedy to powstał wielki ruch antyklerykalny. W owym czasie w Hiszpanii Kościół miał bliskie stosunki z monarchią, z którą był związany konkordatami. W praktyce katolicyzm był religią państwową, tak jak to było w krajach prawosławnych (Grecja, Rumunia) lub w Anglii z anglikanizmem. W 1920 r. król Alfons XIII przekazał władzę gen. Miguelowi Primo de Riverze, który ustanowił dyktaturę wojskową – zapewniła ona bezpieczeństwo i rozwój gospodarczy, m.in. dzięki robotom publicznym. Niestety, rozwój gospodarczy został nagle przerwany wraz z wybuchem światowego kryzysu gospodarczego w 1929 r. W następnym roku republikanie (zwolennicy republikańskiej Hiszpanii) wygrywali wybory lokalne. W rezultacie gen. Primo de Rivera oddał władzę, natomiast król opuścił kraj, chociaż nie abdykował. W tej sytuacji siły republikańskie przejęły władzę 14 kwietnia 1931 r. i ogłosiły republikę. Republikanie pałali tak wielką nienawiścią do monarchii i wszystkiego, co było z nią związane, w tym do Kościoła, że po dojściu do władzy zaczęli zwalczać swoich „wrogów”. Pierwszym celem ataków – najłatwiejszym, bo bezbronny – był Kościół. Nowy reżim prześladował Kościół na poziomie legislacyjnym, natomiast ekstremiści różnego rodzaju (anarchiści, socjaliści i komuniści) zaczęli stosować prawdziwą przemoc fizyczną wobec ludzi i rzeczy. Wielką rolę w kampanii antykatolickiej odegrała masoneria – masoni byli obecni w hiszpańskich instytucjach politycznych, w rządzie i w „Cortes Generales” (parlamencie) – tam zasiadało ich co najmniej 183. To hiszpańska masoneria brała udział w przygotowaniu antykatolickich praw oraz w oszczerczych kampaniach przeciwko Kościołowi.

– **Wynika z tego, że prześladowania katolików i Kościoła zaczęły się kilka lat przed wybuchem wojny domowej...**

– W latach 1931-36 mamy do czynienia z nasilającymi się działaniami przeciwko Kościołowi i praktyce religijnej. Ustawy prześladowcze miały na celu realizację radykalnej i niedemokratycznej koncepcji rozdziału Kościoła i państwa. Można podać wiele przykładów: w styczniu 1932 r. rozwiązano zakon jezuitów; w maju 1933 r. wprowadzono prawo o wyłączeniu Kościoła, którego własności przeszły w ręce władz cywilnych; ustawa przeciw nauczaniu religii w szkołach i odebranie zakonnikom prawa nauczania. Brutalne prześladowania zaczęły się natomiast w 1934 r. podczas tzw. rewolucji komunistycznej w Asturii, kiedy to zginęło 37 księży, zakonników i seminarzystów (ci męczennicy z Turón już zostali kanonizowani) i wiele innych osób oraz spalono 58 kościołów. Począwszy od 1936 r., we wszystkich głównych miastach Hiszpanii katedry, klasztory i budynki parafialne zostały zaatakowane, splądrowane i podpalone. Chciano zatrzeć wszystkie ślady hiszpańskiej tradycji katolickiej. Nienawiść do wiary sprawiała, że prześladowcy nie ograniczali się do masakr, ale posuwali się jeszcze dalej, dopuszczając się aktów świętokradczych: Hostie konsekrowane rozrzucano po ulicach i deptano, jedzono Hostie w czasie posiłków, niszczone ołtarze, kościoły zamieniano w stajnie, pod bronią próbowano wymusić na kapłanach i zakonnicach wyrzeczenie się wiary. Trzeba powiedzieć, że te prześladowania rozpoczęły się na wiele lat przed wojną domową, nie można więc było wtedy oskarżyć Kościoła, że stoi po stronie żołnierzy gen. Franco.

– **Czy Kościół był wrogi republikańskiemu rządowi?**

– Od początku biskupi uznawali legalny rząd republikański. Problem polegał na tym, że władze republikańskie zawsze wykazywały otwartą wrogość wobec katolików. Po wydarzeniach w Asturii, latem 1936 r., rozpętano największe prześladowania religijne w historii Hiszpanii, próbowano fizycznie zniszczyć Kościół katolicki – zarówno ludzi, jak i dobra Kościoła. Prześladowania trwały do kwietnia 1939 r., tzn. do momentu zakończenia wojny domowej.

– **Jaka była skala prześladowań ludzi Kościoła?**

– Statystyki ofiar, nawet niepełne, są szokujące: 13 biskupów, 4184 księży i seminarzystów, 2365 zakonników, 283 zakonnice i ok. 4 tys. świeckich zabitych za pomoc kapłanom i zakonnicom lub ukrywanie ich. Ponadto republikanie burzyli kościoły i klasztory (tylko w mojej diecezji Walencja zostało zniszczonych ponad 1000 kościołów i innych obiektów sakralnych). Należy podkreślić, że na terenach zajmowanych przez nacjonalistów gen. Franco duchowieństwo nie było prześladowane, a kościoły nie zostały zniszczone.

– **Większość ofiar prześladowań to prawdziwi męczennicy za wiarę. Kiedy rozpoczęły się ich procesy beatyfikacyjne?**

– Po zakończeniu wojny domowej w 1939 r. Stolica Apostolska poprosiła o zbieranie danych dotyczących prześladowań w diecezjach i parafiach. Po zebraniu niezbędnych materiałów biskupi, począwszy od lat 40. XX wieku, rozpoczęli procesy beatyfikacyjne w diecezjach, które były kontynuowane w latach 50. Następnie dokumentację procesów diecezjalnych wysyłało do Watykanu na ich „rzymską” fazę. Ale Paweł VI postanowił zatrzymać procesy, uważając, że powinno upłynąć co najmniej 50 lat od tych bolesnych faktów. Co więcej, papież postawił warunek: Hiszpania musi mieć demokratyczny rząd (w latach 60. w tym kraju był jeszcze reżim wojskowy). Na początku również Jan Paweł II powiedział „nie”, ponieważ nie minęło jeszcze 50 lat od zakończenia wojny domowej – odczekał do 1987 r., aby beatyfikować pierwszych hiszpańskich męczenników prześladowań religijnych (były to 3 karmelitanki z Guadalajary). Tak zaczęły się beatyfikacje naszych męczenników. Do tej pory odbyło się wiele uroczystości beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych (niektóre bardzo liczne), podczas których

Niedziela 5/2020

temat numeru

EDYTORIAL

Wymadlają w zaciszu kaplic niewyobrażalny ogrom łask dla całego świata; są często wybitnymi naukowcami, świetnymi organizatorami, osobami obdarzonymi licznymi talentami... osoby zakonne.

KS. JAROSŁAW GRABOWSKI

RED. NACZELNY

wyniesiono na ołtarze 1914 męczenników. Obecnie w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych toczą się procesy dotyczące ok. 2 tys. następnych kandydatów na ołtarze.

– Czasami Kościół jest oskarżany, że beatyfikując męczenników okresu hiszpańskiej wojny domowej, otwiera stare rany...

– To pretensjonalna polemika, która ma podłoże ideologiczne i polityczne. Osoby beatyfikowane i kanonizowane nigdy nie były nazywane „męczennikami wojny domowej” – to byli męczennicy prześladowań religijnych! Od początku Kościół oddawał cześć męczennikom wiary i nadal będzie to czynić. Za chrześcijańskimi męczennikami nie stoją ugrupowania polityczne czy ideologie – są tylko wiara w Boga i miłość bliźniego. Ci męczennicy nie brali udziału w wojnie, nikogo nie atakowali. Byli nosicielami odwiecznego przesłania pokoju i miłości, które oświeca naszą wiarę i wspiera nadzieję.

– Światowe lewactwo do dziś otacza mitem walkę hiszpańskich republikanów i ukazuje gen. Franco jako najgorszego z dyktatorów, ucieleśnienie zła...

– Franco uratował Kościół w Hiszpanii przed całkowitym zniszczeniem. Gdyby nie interweniował, prawdopodobnie Kościół zniknąłby całkowicie. Oczywiście, wtedy nikt nie wiedział, że w przyszłości Franco stanie się dyktatorem. Chciałbym jednak wyjaśnić jedną zasadniczą kwestię: kto w tamtych latach walczył o republikę, nie walczył o demokrację i wolność, ale o ustanowienie reżimu typu radzieckiego! Tak więc Franco miał rację, kiedy twierdził, że prowadzi wojnę z komunizmem. Gdyby nie wygrał, mielibyśmy Związek Sowiecki w Hiszpanii. Większość europejskiej lewicy była i jest komunistyczna, a Franco był jedyną osobą, która pokonała komunistów na polu bitwy. Dlatego lewica, niejako z historycznej zemsty, stworzyła mit, który ukazuje walkę partyzantów komunistycznych Brygad Międzynarodowych jako walkę o wolność przeciw dyktaturze. Niestety, dzisiaj siły komunistyczne są siłami najbardziej wstecznymi, najbardziej konserwatywnymi. Nie potrafią realistycznie ocenić swojej przeszłości i dokonać samokrytyki.

– **Dzisiaj w Hiszpanii są wciąż te same siły polityczne (socjaliści, komuniści, masoni), które postrzegają Kościół tak jak republikanie, którzy 70 lat temu chcieli go zniszczyć. Oczywiście, nikt nie zabija już księży i zakonnic, nie niszczy świątyń, ale Kościół w dalszym ciągu jest postrzegany jako ideologiczny wróg, którego należy zwalczać lub przynajmniej marginalizować w społeczeństwie. Nie tak dawno były już premier José Luis Rodríguez Zapatero chciał stworzyć w Hiszpanii „nowy świat”, „nowego człowieka”...**

– To typowa cecha reżimów totalitarnych lewicy. Nawet Stalin chciał stworzyć nowego człowieka, również Pol Pot w Kambodży. W Hiszpanii wolność ginie, ponieważ państwo ingeruje w prywatne życie ludzi – chce decydować, w jaki sposób ludzie mają żyć i się zachowywać, jak kształcić swoje dzieci itp. Fakt, że prawa są ustanawiane przez parlament, nie znaczy, że są to prawa sprawiedliwe. Ponieważ od zawsze istnieje jeden głos, który broni prawdziwego dobra człowieka – Kościół, dzisiaj próbuje się go uciszyć. Ale politycy przychodzą i odchodzą w rytm wyborów, a Kościół pozostaje...

© 2019-03-27 10:20

OCEŃ: PODZIEL SIĘ:

■ WYBRANE DLA CIEBIE

Błazejowe błogostawieństwo świecami

/Cieszyn (KAI)

■ NAJPOPULARNIEJSZE

1. [Siostra Janina z utworem "Zajmij się mną" podbija internet](#)
2. [Gromnica - świeca nieco zapomniana](#)
3. [O zwyczajach ludowych związanych ze świętem Matki Bożej...](#)
4. [Święto Ofiarowania Pańskiego - Matki Bożej Gromnicznej](#)
5. [Zakochałam się w Jezusie](#)

[TEMATY]

błogosławieństwo

Tomasz Lewandowski

Na pograniczu polsko-czesko-słowackim praktykowanym wciąż zwyczajem jest błogosławieństwo świecami w obchodzone 3 lutego wspomnienie liturgiczne św. Błażeja, biskupa i męczennika. Kapłan po Mszy św. przykłada do szyi dzieci i dorosłych dwie poświęcone, skrzyżowane świece i odmawia krótką modlitwę. Błogosławieństwo to, przyjęte w duchu wiary, ma ustrzec przed wszelkimi chorobami gardła.

Etnografka z Istebnej Małgorzata Kiereś zwraca uwagę, że zwyczaj związany z modlitwą za wstawiennictwem męczennika z Cezarei Kapadockiej musiał być praktykowany od dawna, bo wzmiankę o nim można znaleźć w słynnym „Kancjonałach katolickich” ks. Antoniego Janusza, kapłana z Czecho-

CZYTAJ DALEJ

W wydany w 1857 roku w Cieszynie modlitewniku można przeczytać następującą modlitwę: Wszakże my, Boże! Majestatu Twójemu nakłonić prosimy, aby przez zasługi

Przesłanie prawdy płynące z KUL-u

© 2020-02-03 17:34

✍ ks. inf. Ireneusz Skubiś

[TEMATY]

Jan Paweł II

kard. Stefan Wyszyński

KUL

Instytut Prymasowski Stefana Kardynała Wyszyńskiego
Bachledówka k. Zakopanego, lipiec 1973 r

NAJNOWSZE

17:42

[Instytut Yad Vashem przeprosza za błędy historyczne na Światowym Forum...](#)

17:34

[Przesłanie prawdy płynące z KUL-u](#)

17:22

[Akt oskarżenia za profanację Matki Bożej](#)

16:57

[Abp Paglia: życie jest dane, aby poświęcić je dla innych](#)

16:21

[Kard. Marx poinformował papieża o pierwszym zgromadzeniu Drogi Synodalnej](#)

15:07

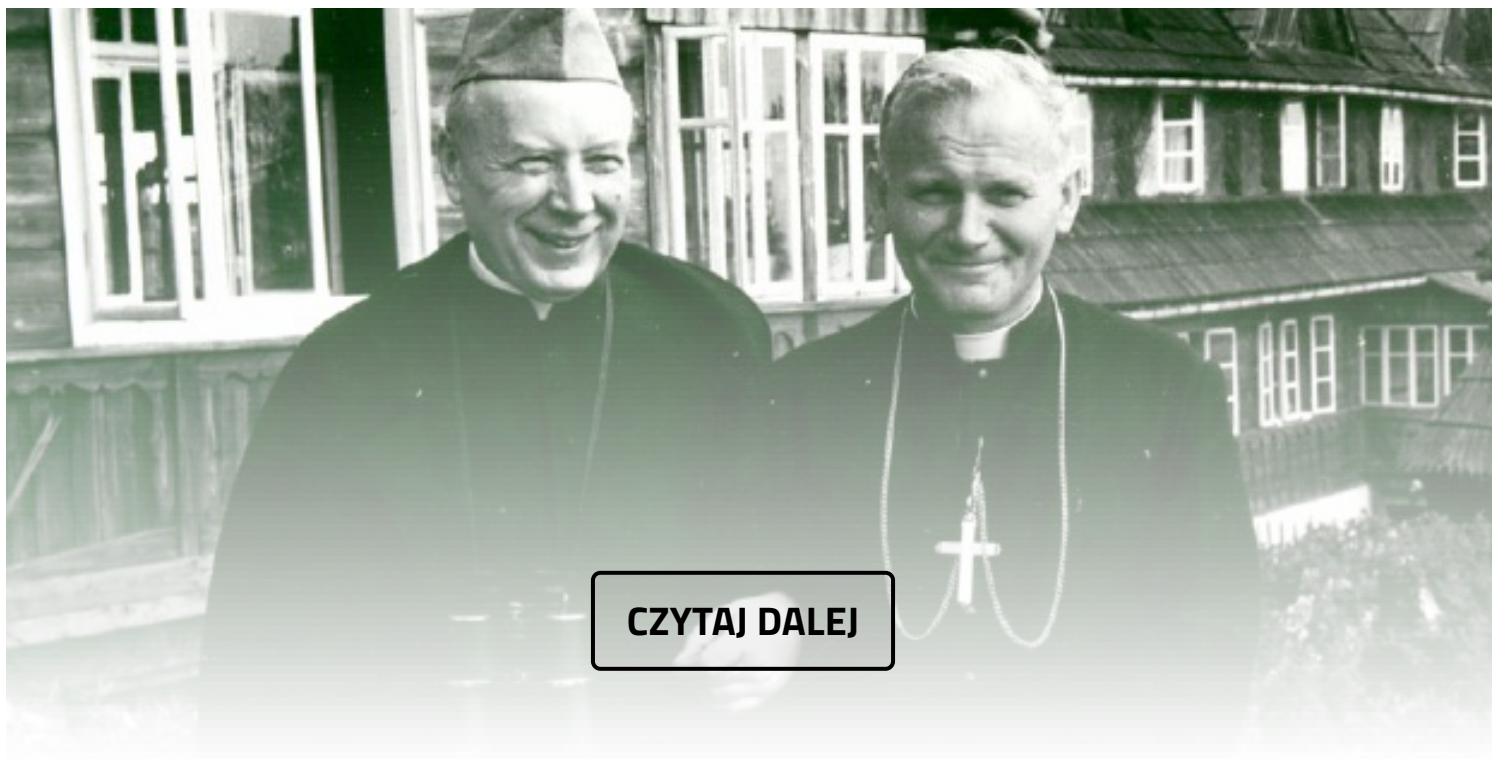
[Prof. Żaryn pokieruje Instytutem Dziedzictwa Myśli Narodowej](#)

14:41

[Niemcy: polemika wokół obrad zgromadzenia Drogi Synodalnej](#)

14:37

[KAMUZO w Rokitnie](#)

CZYTAJ DALEJ

■ NIEDZIELA TV

Modlitwa parlamentarzystów

Modlitewne spotkanie parlamentarzystów polskich na Jasnej Górze tradycyjnie miało miejsce 2 lutego, w Święto Ofiarowania Pańskiego (Matki Bożej...

Uzdrowiająca moc spowiedzi

O sakramencie pokuty i pojednania mówi m.in. abp Józef Górzyński, członek Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów...

Sukces małych aktorów

W Niedzieli gościliśmy...

M **odpo**

Ks

■ POLECAMY

[[księgarnia](#)], [[niezbędnik katolika](#)], [[Moje Pismo Tęcza](#)], [[Fundacja](#)]

DLA DZIECI

Moje Pismo Tęcza

Wprowadza dzieci w świat wiary i modlitwy, pomaga oswojać trudne dziecięce emocje, podpowiada, jak przezwyciężyć codzienne problemy...

KSIAŻKA

Nieplanowane

Bestsellerowa książka, na podstawie której nakręcono kinowy hit „Nieplanowane”. Niezwykła historia byłej dyrektor kliniki aborcyjnej.

NIEDZIELA AUDIO

Studio radiowe

Materiały audio, relacje, reportaże, wywiady.

DLA WEBMASTERÓW

Liturgia na www

Liturgia dnia na Twojej stronie internetowej

■ NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

Gromnica - świeca nieco zapomniana

Katastrofa kościoła z grobem o. Dolindo

n

O zwyczajach ludowych związanych ze świętem Matki Bożej Gromnicznej

Ks. Piotr Pawlukiewicz – o kryzysie i najsilniejszych markach (twarzach) w...

